

HAK

Planovi održive mobilnosti u gradovima

PLANIRANJE ZA LJUDE

Prof. dr. sc. Davor Brčić
dr. sc. Marko Slavulj
Fakultet prometnih znanosti
Zavod za gradski promet

Zagreb, 18. rujna 2013.

Sadržaj prezentacije

- Uvodno o planovima održive mobilnosti u gradovima (POMG)
- Koncept POMG-a
- Karakteristike POMG-a
- Primjeri POMG-a
- Koristi POMG-a
- Primjena POMG-a u hrvatskim gradovima

Što je SUMP (POMG) ?

- ▶ Strateški plan koji se nadovezuje na postojeću praksu u planiranju i uzima u obzir **integracijske, participacijske i evaluacijske principe** kako bi zadovoljio potrebe stanovnika gradova za mobilnošću, u budućnosti, te osigurao bolju kvalitetu života u gradovima i njihovoj okolini.

Cilj SUMP-a

Cilj Plana održive mobilnosti u gradovima je stvaranje stanovnicima *održivog* transportnog sustava u gradovima pomoću:

- osiguravanja **dostupnosti**
- povećanja **mobiliteti**
- poboljšanja **prometne sigurnosti**
- smanjenja **zagađenja, emisije stakleničkih plinova i potrošnje energije**
- povećanja **učinkovitosti i ekonomičnosti u transportu osoba i roba**
- povećanja **atraktivnosti javnog gradskog prijevoza i nemotoriziranih načina putovanja.**

Podrška za provedbu

- ▶ Dokumenti Europske unije koji su temelj europske srednjoročne prometne politike jesu;
- ▶ „Bijela knjige“ iz 2001.,
- ▶ „Zelena knjiga“, 2007. "Prema novoj kulturi za urbanu mobilnost". Zelena knjiga je otvorila esencijalno pitanja urbane mobilnosti.
- ▶ "Akcijski plan o urbanoj mobilnosti" 2009. koji predlaže i potiče izradu Planova Održive Mobilnosti u Gradovima (POMG), na lokalnoj razini.
- ▶ EU gradovi već su započeli aktivnosti na izradi POMG-ova

Zašto nam je POMG potreban?

Planiranje prometa u gradovima bez POMG-a ima sljedeće značajke:

- brže je i "jeftinije"
- produktivnije je za investitore
- donositelji odluka dobivaju imidž učinkovitih voditelja projekata

Bez POMG-a:

- političari uglavnom žele privući investitore
- lobiji imaju veći utjecaj pri odlučivanju
- alternativna rješenja problema nisu transparentna
- neke socijalne kategorije stanovništva su marginalizirane
- izgrađena infrastruktura nije kompatibilna

Koncept POMG-a

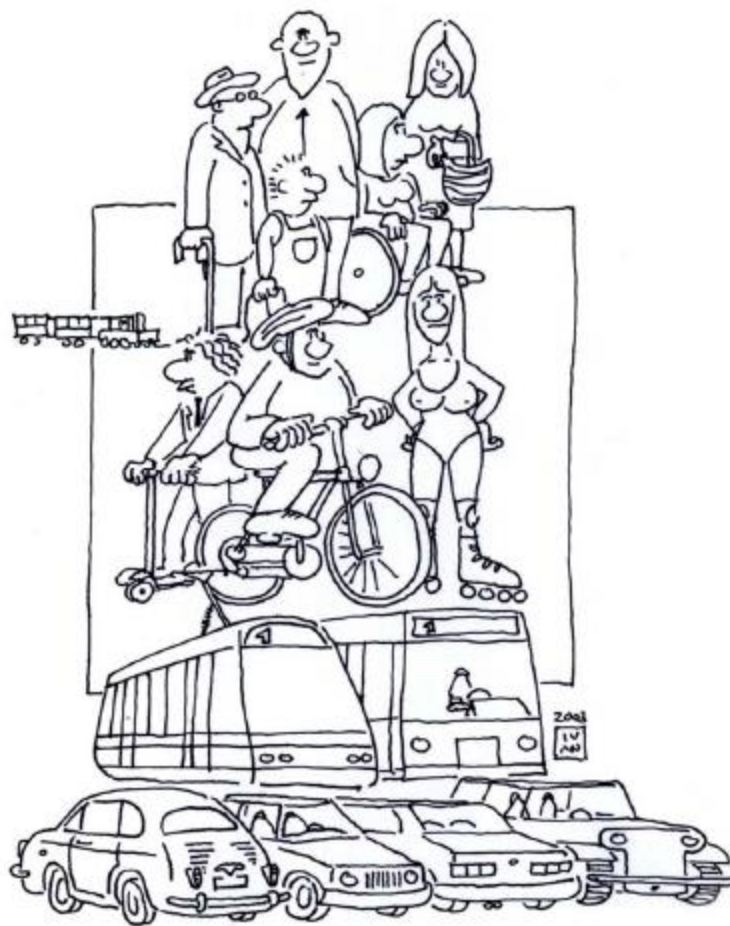
“If you plan cities for cars and traffic, you get cars and traffic. If you plan for people and places, you get people and places.”

“Ako planirate gradove za automobile i promet, dobijete automobile i promet. Ako ih planirate za ljude i mjesta, dobijete ljude i mjesta.”

Fred Kent, Project for Public Spaces

Koncept POMG-a

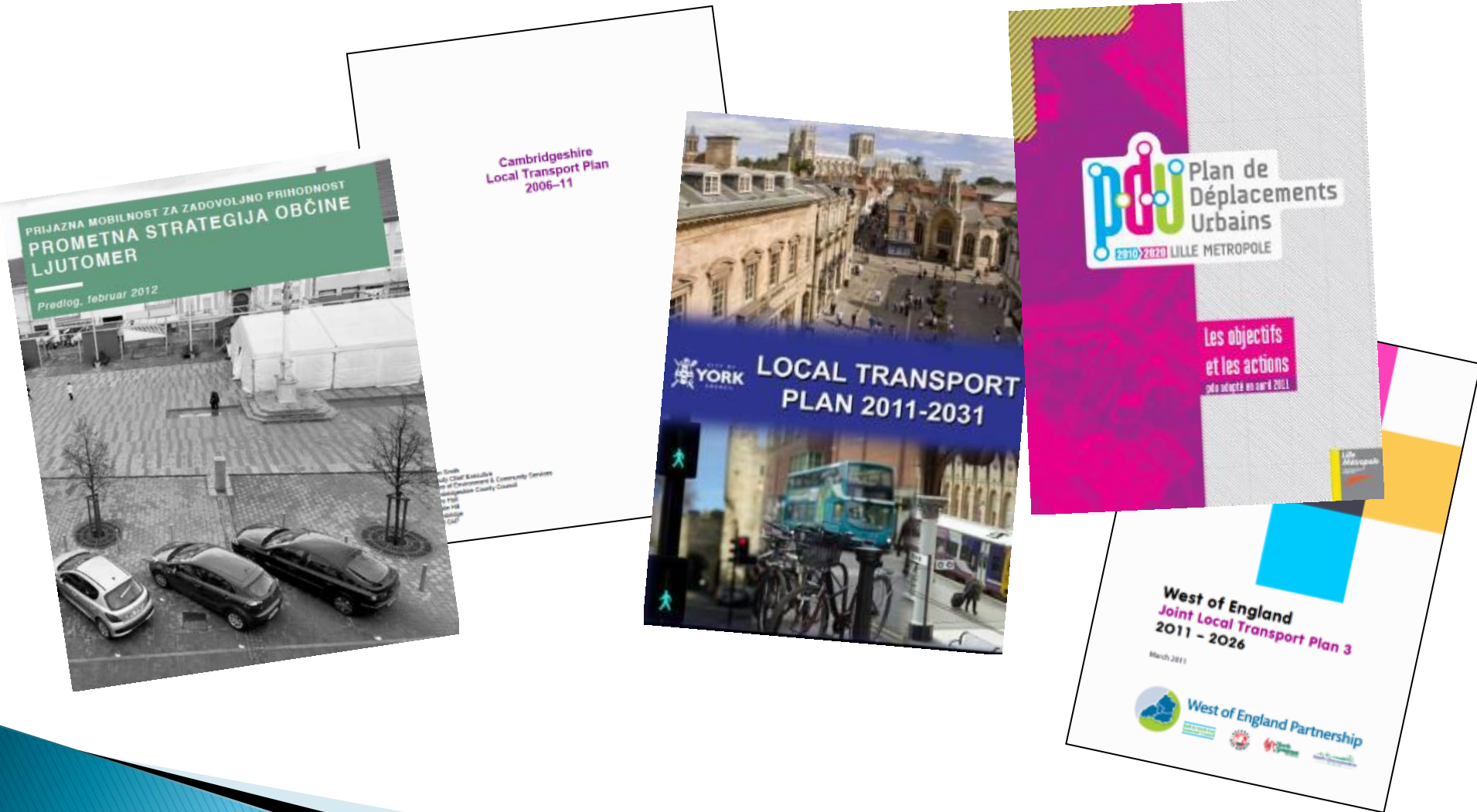
Planiranje za ljude!

Karakteristike POMG-a

- **Tradicionalno prometno planiranje**
 - Koju infrastrukturu ćemo graditi?
- **POMG:**
 - Što želimo postići?
 - Koji je najbolji način postizanja željenog cilja?
 - Da li stvarno moramo nešto graditi zbog toga?
 - Koga sve moramo konzultirati?
 - Kako ćemo izmjeriti učinak?
- POMG ostvaruje veću vjerojatnost postizanja željenog cilja u budućnosti
- POMG se temelji na realnim argumentima djelovanja, koji su opravdani

Primjeri POMG-a

Koristi POMG-a

- poboljšana mobilnost i pristupačnost
- veća kvaliteta življenja
- nova politička vizija
- integracija potencijala
- poboljšana konkurentnost i pristup fondovima EU
- ekološke i zdravstvene koristi
- poboljšana slika grada
- odluke podržava javnost
- učinkovito postizanje zakonskih odredbi

Grad Krakow – Master plan za promet

- ▶ Odobren od strane gradskog vjeća 2005.
- ▶ Glavni cilj je učinkovit, siguran, ekonomski i ekološki održiv prijevoz putnika i robe.
- ▶ Proveden kroz projekt CiViTAS CARAVEL (2005–2009.) – 18 mjera za poboljšanje kvalitete usluge prometnog sustava.
- ▶ Uvedena vozila JGP-a sa smanjenom emisijom ispušnih plinova, odvojeni trakovi za vozila JGP-a, prioritet vozila JGP-a, informativni displeji u JGP-u, nove usluge u JGP-u, integrirana tarifna unija JGP-a, javni bicikli, prijevoz bicikala autobusima JGP-a, zabrana pristupa automobilima u centru grada, carpooling, carsharing.

Priprema SUMP-a u Ljubljani

- ▶ 2007 – prijava Civitas prijedloga gradskoj upravi
- ▶ 2008 – početak pripreme
- ▶ 2009 – analiza stanja
- ▶ 2010 – koncept strategije
- ▶ 2012 – usvajanje SUMP u gradskom vjeću

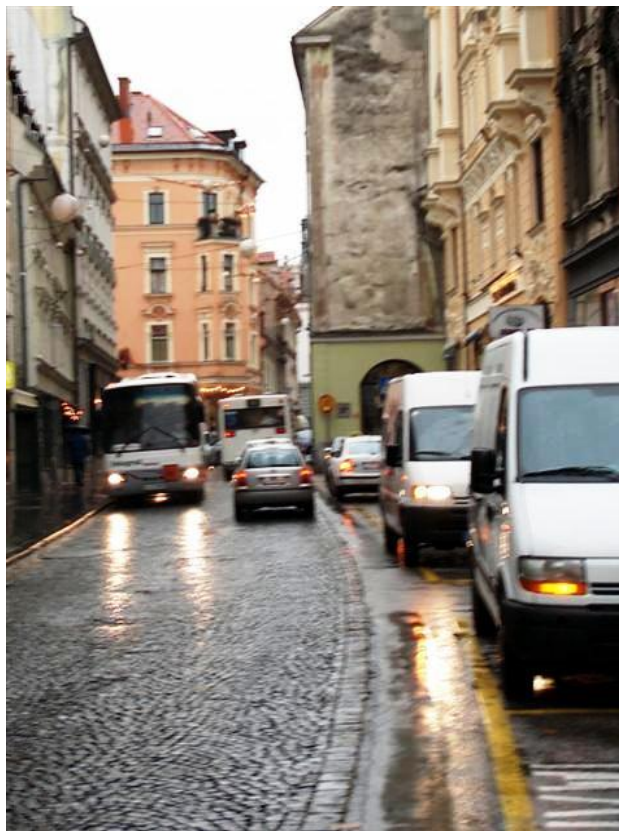

THE CIVITAS INITIATIVE
IS CO-FINANCED BY THE
EUROPEAN UNION

VABILO V DRUGAČNO PRIHODNOST
VSEM DOSTOPNA LJUBLJANA

Ljubljana – Zatvaranje gradske jezgre

Transformacija zone za pješake

► Ljubljana

Koprivnica – CIVITAS DYN@MO, CIVITAS PLUS II (2012–2015.)

- ▶ **Plan održive mobilnosti u gradu Koprivnici**
- ▶ Planiranje javnog prijevoza
- ▶ Sveučilišni kampus nulte CO₂ emisije
- ▶ Javni prijevoz s niskom emisijom
- ▶ Razvoj kurikuluma održivog prometa za koprivničko sveučilište i
- ▶ Program zajedničkog korištenja električnih gradskih automobila.

Zagreb ?

HVALA!

dr. sc. Marko Slavulj
Fakultet prometnih znanosti
Zavod za gradski promet

email: m Slavulj@fpz.hr

